

Overzicht discriminatieklachten politieregio Gelderland-Zuid

Tabel 1: Totaal aantal discriminatieklachten

<i>Aantal klachten</i>	<i>Over eigen gemeente in GLD-Z</i>	<i>Over een (andere) gemeente in GLD-Z</i>	<i>Over overige gemeente buiten GLD-Z</i>	<i>Over overig: Nederland, Gelderland-zuid, Gelderland, landelijke instellingen etc</i>	<i>Over onbekend</i>	<i>Totaal</i>
Van ingezetenen GLD-Z	117	19	21	8	7	172
Van ingezetenen van gemeente buiten GLD-Z		6				6
Van overig, bv. uit Gelderland		7	3	2	1	13
Van onbekend		7	2	2	3	14
Totaal	117	39	26	12	11	205

Vanaf januari 2010 is elke gemeente verplicht haar ingezetenen toegang te verschaffen tot een antidiscriminatievoorziening die de taak heeft om naast het behandelen van discriminatieklachten, deze op een gestandaardiseerde wijze te registreren en daarover verslag uit te brengen aan de gemeente.

Uitgangspunt bij de registratie van klachten is de door de melder ervaren discriminatie. Dit kunnen situaties zijn waarbij in juridische zin sprake is van discriminatie én situaties die gevoelsmatig discriminatie zijn. Klachten worden geregistreerd op basis van het gezichtspunt van de melder die een situatie als discriminerend ervaart. Meldingen worden zowel door slachtoffers zelf gedaan maar ook door belangenbehartigers, hulpverleners, getuigen van een voorval, of komen voort uit eigen onderzoek door Ieder1Gelijk.

Tabel 2: Verdeling van aantal klachten per gemeente

Gemeenten	2009 klachten ingezetenen	2010 klachten ingezetenen
Beuningen	3	4
Buren	2	3
Culemborg	4	15
Druten	1	2
Geldermalsen	6	3
Groesbeek	2	2
Heumen	0	3
Lingewaal	1	2
Maasdriel	2	3
Millingen aan de Rijn	1	2
Neder-Betuwe	2	1
Neerijnen	5	3
Nijmegen	56	110
Tiel	4	8
Ubbergen	2	0
West Maas en Waal	0	2
Wijchen	3	3
Zaltbommel	1	6
Onbekend	11	33
Totaal	106	205

Een vergelijking met cijfers uit voorgaande jaren is nog niet zo relevant: cijfers vóór 2009 betroffen alleen meldingen van inwoners van de gemeente Nijmegen, en 2009 was een overgangsjaar waarin de antidiscriminatievoorziening een start maakte met het aannemen en behandelen van meldingen uit de gehele regio Gelderland Zuid.

2010 laat bijna een verdubbeling zien van het totaal aantal meldingen. De toename van het aantal *meldingen* betekent niet automatisch een toename van het aantal discriminatie-incidenten. Het toont wel aan dat het instellen van een regionale antidiscriminatievoorziening effect begint te krijgen.

Bij meer meldingen van incidenten, krijgt een gemeente meer zicht op wat er speelt in de samenleving en kan tijdig maatregelen nemen. Dat bevordert het maatschappelijk klimaat en kan van invloed zijn op de veiligheid (tegenaan van polarisatie en radicalisering)

Opvallend is het groot aantal meldingen in Nijmegen. De enige gemeente in de regio Gelderland Zuid waar Ieder1Gelijk preventie-activiteiten (voorlichting, training en netwerkontwikkeling) uitvoert, waardoor burgers en maatschappelijke organisaties veel beter bekend zijn met de voorziening Ieder1Gelijk als elders in de regio.

De verordening antidiscriminatievoorziening is in veel gemeenten in de regio pas in de loop van 2010 vastgesteld. Communicatie hierover richting burgers heeft vaak pas laat heeft plaatsgevonden. Burgers en instellingen waren er zodoende in 2010 nog steeds niet goed van op de hoogte dat de mogelijkheid bestaat om melding te doen van discriminatie-incidenten.

Tabel 3 Uitsplitsing klachten per gemeente

	<i>Klacht ingezetene over eigen gemeente</i>	<i>Klacht ingezetene niet over eigen gemeente</i>	<i>Klacht niet ingezetene over deze gemeente</i>
Beuningen	1	3	0
Buren	3	0	0
Culemborg	8	7	0
Druten	1	1	0
Geldermalsen	0	3	5
Groesbeek	1	1	1
Heumen	2	1	3
Lingewaal	0	2	1
Maasdriel	2	1	0
Millingen aan de Rijn	2	0	0
Neder Betuwe	1	0	0
Neerijnen	0	3	1
Nijmegen	86	24	21
Tiel	4	4	2
Ubbergen	0	0	0
West Maas en Waal	2	0	0
Wijchen	1	2	3
Zaltbommel	3	3	2
totaal	117	55	39¹

	<i>Over gemeente in GLD-Z</i>	<i>Over overig/onbekend</i>	
Onbekend /overig	20	13	
TOTAAL	137	68	205

¹ 20 van de 39 klachten van niet-ingezetenen over gemeenten in Gelderland Zuid zijn klachten van ingezetenen uit een andere gemeente in de regio Gelderland Zuid.

Tabel 4: Verdeling klachten naar discriminatiegrond

<i>Discriminatiegrond</i>	2009	2010
Antisemitisme	0	2
Arbeidscontract	0	1
Arbeidsduur	0	0
Burgerlijke staat	0	1
Geslacht	2	26
Godsdienst	10	7
Handicap/chronische ziekte	7	22
Herkomst/Kleur/Ras	50	109
Leeftijd	15	15
Levensovertuiging	0	0
Nationaliteit	2	2
Politieke overtuiging	4	1
Seksuele gerichtheid	8	14
Overig (niet wettelijke) gronden	7	21
Onbekend	1	0
Totaal ²	106	221

Verreweg de meeste meldingen in Gelderland Zuid gaan weer over Herkomst/kleur/ ras.

Daarnaast zijn er met name klachten over Geslacht, Overig (bijvoorbeeld uiterlijk), Handicap/chronische ziekte, Leeftijd en Seksuele gerichtheid (met name in Nijmegen; wellicht als gevolg van de nauwere samenwerking met organisaties zoals COC en Dito).

Meldingen over Leeftijd en Geslacht komen in een aantal gevallen voort uit incidentele screening van personeelsadvertenties door Ieder1Gelijk.

Opvallend is de duidelijke toename van het aantal meldingen over Handicap/chronische ziekte

² Het totale aantal in deze tabel kan afwijken van het totale aantal klachten. Een klacht kan namelijk over discriminatie op meerdere gronden gaan, waardoor er verschil ontstaat in de twee totalen.

Tabel 5: Verdeling van klachten naar maatschappelijke sector

Maatschappelijke sector	2009	2010
Arbeidsmarkt	43	58
Buurt/wijk	13	25
Collectieve voorzieningen	10	20
Commerciële dienstverlening	8	13
Horeca/amusement	7	17
Huisvesting	4	9
Media en reclame	2	7
Onderwijs	10	16
Openbare ruimte	1	14
Politie/Vreemdelingen- dienst/ OM	4	6
Privé-sfeer	0	1
Sport en recreatie	1	12
Publieke/Politieke opinie	4	3
Overig	1	6
Totaal ³	108	207

Van de maatschappelijke terreinen waarop de incidenten betrekking hebben, is de Arbeidsmarkt weer het meest voorkomende, gevolgd door Buurt/wijk en Collectieve voorzieningen.

In de gemeente Nijmegen scoren daarnaast Onderwijs en Sport relatief hoog.

³ Het totale aantal in deze tabel kan afwijken van het totale aantal klachten. Een klacht kan namelijk over discriminatie op meerdere maatschappelijke terreinen gaan, waardoor er verschil ontstaat in de twee totalen.

Tabel 6: Verdeling van klachten naar aard

Aard van de klachten	2009	2010
Omstreden behandeling	77	131
Vijandige bejegening	30	79
Geweld	2	8
Bedreiging		6
Overig		4
Totaal ⁴	109	228

Tabel 7: Wijze van Klachtbehandeling

Klachtbehandeling	2009	2010
Registratie	106	205
Advies/informatie	85	112
Beïnvloeding beleid		23
Bemiddeling	7	11
Bijstaan in procedures	15	19
Doorverwijzing	7	29
Eigen onderzoek ADB		3
Overig	11	6
Totaal ⁵	224	408

Bij de keuze van wijze van klachtbehandeling speelt een rol: de aard van de klacht, de wens en verwachting van de melder, de juridische mogelijkheden en de mogelijkheden van de eigen organisatie. Soms wil iemand alleen het verhaal kwijt. Daarnaast geeft Ieder1Gelijk op verzoek van melders een (juridische) inschatting van het incident en advies op maat hoe het probleem zelf op te lossen. Waar gewenst ondersteunt Ieder1Gelijk bij (het in gang zetten van) procedures en aangifte doen.

In de praktijk blijkt dat melders vaak gedurende het traject om diverse redenen afzien van het zetten van verdere stappen: uit angst voor represailles, men wil het gebeuren zo snel mogelijk vergeten, men heeft geen motivatie om een (langdurige) procedure in te gaan of denkt dat verdere stappen ondernemen toch geen zin heeft. Zonder toestemming van de melder onderneemt Ieder1Gelijk geen verdere acties.

⁴ Het totale aantal in deze tabel kan afwijken van het totaal aantal klachten. Een klacht kan over discriminatie in meerdere vormen (aard) gaan en dat verklaart het verschil.

⁵ Per klacht kunnen meerdere manieren van klachtbehandeling worden toegepast en geregistreerd. Eind 2010 waren 15 meldingen nog niet afgerond.